

Det är dags för oss nu!

I Sverige lever cirka två miljoner människor med någon form av hjärt-kärlsjukdom. Det är den vanligaste dödsorsaken i landet. Hundratusentals människor lever med en lungsjukdom.

Det är dags att vår vardag och vår situation i vården får ett större utrymme i den offentliga debatten.

Redan innan pandemin fick alltför många med hjärt-, kärl- och lungsjukdom sin diagnos för sent. Pandemin har förvärrat denna situation eftersom tusentals patienter inte har fått tillgång till vård och eller väntar på undersökningar. Nu behöver sjukvården bli bättre på att upptäcka kroniska sjukdomar, så att människor kommer i vård, så att de kan komma igång med sin egenvård, så att de inte dör i förtid.

Det är dags att se oss nu.

Riksförbundet HjärtLung arbetar för en jämlik vård där den med störst behov ska ges företräde. Den vård som våra medlemmar med kroniska och långvariga sjukdomar tar del av får inte präglas av omotiverade skillnader, skillnader som inte kan förklaras av individuella medicinska bedömningar eller den enskildes specifika behov.

Sjukvårdssystemet måste hållas ihop och de medicinska behoven ska styra tillgången till vård – inte plånboken.

I dag ser vi omotiverade skillnader inom den sekundärpreventiva vården efter en hjärthändelse. Detta avspeglas både inom och mellan regionerna i hur bra patienterna lyckas komma till rätta med risken att drabbas av en ny hjärthändelse. Det finns en stor variation i måluppfyllelsen utifrån utbildningsnivå och inkomst, talande för såväl geografisk som socioekonomisk ojämlikhet i vården.

Detta är inte förenligt med en jämlik vård.

Genom vår snart sekellånga erfarenhet vet vi att vården för människor med kroniska- och långvariga sjukdomar ska bedrivas tillsammans med patienten, inte ovanför dennes huvud. I en personcentrerad vård har patienten en fast vårdkontakt, tillgång till korrekt patientutbildning och vården är utformad i samarbete mellan patient och vårdgivare.

Den personcentrerade vården är den bästa garanten för att den enskilde behandlas utifrån sina egna behov som individ och inte utesluts på grund av omotiverade skillnader, socio-ekonomiska eller ekonomiska faktorer.

Det är dags att vi som samhälle lyfter blicken mot hälso- och sjukvårdens stolta portalparagraf: att den som är i störst behov ska ges företräde till vården. Sveriges mest vanligt förekommande folksjukdom, som flest avlider i, behöver få ett större utrymme i den offentliga debatten.

Det är dags för oss nu.

Inger Ros
Avgående förbundsordförande Riksförbundet HjärtLung

Anders Åkesson
Förbundsordförande Riksförbundet HjärtLung